

Provinciale Staten van Noord-Holland, commissie Bestuur
p/a Staten- en commissieadviseur Jesca Faber
commissiebestuur@noord-holland.nl
kopie: statengriffie@noord-holland.nl

Betreft: Cruciale rol provincie in toerismebeleid Noord-Holland – verzoek tot behoud structureel budget

Amsterdam, 17 juni 2025

Geachte leden van Provinciale Staten,

Binnenkort bespreekt u de Kaderbrief 2026, waarin onder meer wordt voorgesteld om het volledige structurele budget voor toerisme per 2026 te schrappen. Daarmee zou niet alleen een eerdere intensivering van €200.000 vervallen, maar het gehele budget van €600.000 komen te vervallen. Wij doen een dringend beroep op u om deze bezuiniging te verzachten en het belang van structurele inzet op toerisme en recreatie te onderstrepen.

De urgentie: exponentiële groei van toerisme

Noord-Holland is een toeristische topregio in Nederland. In 2023 vonden er meer dan 36 miljoen overnachtingen plaats, waarvan ruim 17 miljoen buiten Amsterdam. In totaal waren er dat jaar 15,4 miljoen verblijfsgasten in de provincie, van wie 5,3 miljoen binnenlands en 10,2 miljoen internationaal. Deze aantallen blijven stijgen.

Volgens het NBTC zal Noord-Holland in 2035 circa 21,1 miljoen verblijfsgasten ontvangen – een toename van 37% ten opzichte van 2023. Het inkomend toerisme zal naar verwachting groeien met +47%, en ook het binnenlands toerisme stijgt met +18%.

Deze groei is geen uitzondering: het toerisme in Nederland groeit met +24% naar ruim 61 miljoen verblijfsgasten in 2035. De internationale context onderstreept deze trend: het aantal grensoverschrijdende toeristen in Europa steeg in 2024 met 6-7% boven het pre-coronaniveau. In deze context is toerisme meer dan ooit een 'hot topic' op beleidsagenda's, van Brussel tot Barcelona.

Provincie als regisseur in een versnipperd speelveld

De opgaven op het gebied van recreatie en toerisme overstijgen gemeentegrenzen. Terwijl sommige gebieden – zoals de kust, Amsterdam en natuurgebieden – onder druk staan, zoeken andere regio's juist naar manieren om bezoekers te spreiden. De provincie is hierin onmisbaar als neutrale regisseur: zij overziet het geheel, verbindt partijen en zorgt voor balans tussen economische ontwikkeling, leefbaarheid en duurzaamheid.

De provincie is in de constructieve route naar een beter gespreid, eerlijker verdeeld en aantrekkelijk toerismebeleid een essentiële bouwsteen. Voor een stad als bijvoorbeeld Amsterdam waar de destructieve route vaak het narratief aan de hand neemt, is de constructieve partner op het gebied van toerisme van groot belang.

Gemeenten, destiniemarketingorganisaties (DMO's) en private partners zoals ANWB, HISWA-RECRON en KHN hebben baat bij één overkoepelend kader en aanspreekpunt. De provincie vervult deze functie met gezag en visie, onder meer via de Provinciale Raad voor Recreatie en Toerisme, waarin overheid, ondernemers en kennisinstellingen samenkomen.

Wat staat er op het spel?

Het schrappen van het volledige budget brengt diverse strategische initiatieven direct in gevaar:

- De uitvoering van de Visie Recreatie & Toerisme 2030, die breed is gedragen en gericht is op duurzame spreiding;
- De kracht en continuïteit van de Provinciale Raad voor Recreatie & Toerisme;
- Onderzoek en monitoring van bezoekersstromen, trends en impact;
- Routeontwikkeling en onderhoud, zoals fiets-, vaar- en wandelnetwerken, inclusief het op te richten Routeplatform.

Belangen van regionale partners

- Gemeenten vragen om hulp bij bezoekersspreiding, leefomgevingskwaliteit en draagvlak onder bewoners;
- Juist (kleinere) gemeenten met een groeiende behoefte aan regulering van, spreiding van en participatie in een duurzame bezoekerseconomie zijn gebaat bij een overkoepelend partner;
- DMO's kunnen zonder ondersteuning van de provincie minder slagkrachtig opereren op het gebied van positionering en data;
- Maatschappelijke organisaties, zoals de ANWB, hechten groot belang aan een goede publiek-private samenwerking op het terrein van toerisme in Noord-Holland;
- Ondernemers, zoals leden van HISWA-RECRON en KHN, investeren structureel in gastvrijheid maar hebben behoefte aan bestuurlijke afstemming en consistente randvoorwaarden.

Samen vooruitkijken

Op 22 september is Noord-Holland gastheer van de landelijke Toerisme Top, met als thema Verleiden tot Verandering. Laat dat ook de inzet zijn van dit verzoek: geef de provincie de middelen om de motor van samenwerking te blijven. Alleen dan kunnen we toerisme blijven benutten als hefboom voor leefbare steden, vitale dorpen en waardevolle natuur.

Wij verzoeken u dan ook dringend om Gedeputeerde Staten te vragen:

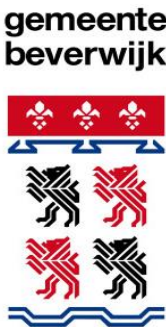
- De voorgestelde korting op het toerismebudget van €600.000 niet door te voeren;
- De provincie actief in positie te houden als verbindende en strategische partner in toerisme, zowel regionaal/lokaal als internationaal.

Met vriendelijke groet,

Collectief van gemeenten, destiniemarketingorganisaties en private partijen

Bronnen:

1. UNWTO World Tourism Barometer, mei 2024
2. European Travel Commission, European Tourism Trends & Prospects Q1/2024
3. McKinsey & Co., Reimagining European Tourism, 2024 Update
4. NBTC/CELTH Forecast 2035 – Provincie factsheet Nederland & Noord- Holland, mei 2024
5. NBTC Factsheet 2023 Noord Holland
6. CBS StatLine, Toerisme; overnachtingen logiesaccommodaties per regio (2022)

		
Wethouder Schouten, gemeente Uitgeest	Wethouder Harry Nederpelt, gemeente Medemblik	Gemeente Beverwijk
		
Wethouder Adam Elzakalai, gemeente Amstelveen	Milan Plug, Gemeente Diemen	Wethouder Marco Wiesehahn- Vrijman, Gemeente Bergen
		
Gemeente Ronde Venen	Gemeente Gooise Meren	Wethouder Marja Ruigrok, gemeente Haarlemmermeer
		
Mascha ten Bruggencate, Burgemeester Gemeente Heiloo	Gemeente Velsen	Roel Beems, Gemeente Castricum
		
Wethouder Fred Ruiten, Gemeente Dijk en Waard	Wethouder Sofyan Mbarki & Stadsdeelvoorzitter Centrum Amélie Strens, gemeente Amsterdam	Wethouder Harm Scheepstra, gemeente Waterland

		
Wethouder Nico Slagter, gemeente Stede Broec	Wethouder Jan Franx & Wethouder Win Bijman gemeente Enkhuizen	Wethouder Idso Brouwer, gemeente Drechterland
		
Wethouder Aad Schoorl, gemeente Heemskerk	Marijn van Houdt, gemeente Zandvoort	Wethouder Angelique Bootsman, gemeente Edam Volendam
		
Wethouder Arthur Helling, Gemeente Hoorn	Wethouder Jan Hazen, gemeente Uithoorn	Wethouder Simon Kruijer, gemeente Schagen
		
Wethouder V.B. Buis, gemeente Opmeer	Wethouder Bart Krijnen, gemeente Koggenland	Wethouder Jos Kea, gemeente Wijdmeren
		
Wethouder Sven Spaargaren, gemeente Aalsmeer	Wethouder R. Boom, gemeente Huizen	

		
Den Helder Marketing	Anne-Marije Hogenboom, Directeur Haarlem Marketing	Monique Wilson, Directeur amsterdam&partners
		
Annemiek Hageman, Stichting Marketing Enkhuizen	Marc Bibbe, Directeur Zandvoort Marketing	Bureau Toerisme Laag Holland
		
Anneke Wijdogen-Vis, Directeur Stichting Marketing Zaanstreek	VVV Texel	Ger Welbers, Directeur Hart van Noord-Holland & Partners
		
Friso Huizinga, City Marketing Velsen	Henk van Voornveld, directeur Visit Flevoland	

 HISWA RECRON HET BELANG VAN WATERSPORT EN VRIJE TIJD		
Gerdina Krijger, HISWA-RECRON	Achmed Baådoud, MKB-Metropool Amsterdam	Guido Frankfurter, Stichting Welkom Amsterdam
		
Marga de Jager, Bestuursvoorzitter ANWB	Rob Baltus, Regiovoorzitter KHN Noord-Holland	Professor Ko Koens, Onderzoeksgroep New Urban Tourism, Hogeschool Inholland